

[Alvilda Larsen.]

lejere, der siger: vi er ikke i stand til at flytte fra denne lejlighed, vi kan ikke finde nogen anden, og vi ved ikke, hvordan det skal blive muligt for os i længden at skaffe midlerne til at betale den langt, langt større husleje, vi nu skal erlægge. Der er i alle disse tilfælde tale om fantastiske huslejestigninger, og derfor er det absolut nødvendigt, at der sættes en grænse for, hvor, hvornår og hvad der må bygges. Den grænse, der er foreslået af ministeren, er helt utilstrækkelig, for det er slet ikke de helt gamle ejendomme fra før 1890 alene, der „moderniseres“, som det så smukt hedder, det er mange, mange andre ejendomme, opført på et senere tidspunkt. Derfor foreslår mit parti en kort og klar regel, der siger, at enhver ombygningssag skal forelægges for huslejenævnet, som kun kan fremme en sådan sag, hvis et flertal af ejendommens lejere samtykker heri og der sikres lejere, der må fraflytte ejendommen på grund af ombygningen og den højere husleje, anden passende bolig.

Ændringsforslag nr. 4 — det gælder også nr. 5, 6 og 7, der er af mere redaktionel art — vedrører fremlejeforholdene. Siden 1947 har vi haft en kontrol med fremlejeforhold, en meget lemfældig kontrol kan man godt sige, med hensyn til opsigelser og lejeforhøjelser ved udlejning af enkelte værelser. Denne kontrol, som har været udøvet af fremlejenævnene, har været en lille beskyttelse for de logerende, men ved lovforslaget ophæves den for opsigelsernes vedkommende, og kontrollen med prisen på værelser skal nu overføres til huslejenævnene. Det vil sige, at i Københavns kommune, hvor disse forhold har størst betydning, skal kontrollen nu spredes fra et fremlejenævn til 9 forskellige nævn, d. v. s. til 9 forskellige organer. Jeg spørger, hvordan der nogensinde skal kunne finde en kontrol sted, når disse 9 forskellige nævn overhovedet ikke har noget sammenligningsgrundlag at bestemme lejen for et værelse på. De hidtidige fremlejenævn havde skaffet sig en aldeles udmærket indsigt og kunne skønne, hvad der var en rimelig betaling for et lejet værelse af den og den kvalitet og den og den beliggenhed. Det kan disse 9 forskellige huslejenævn, der nu skal tage sig af de logerendes forhold, ikke. Mi-

nisteren taler om, at når man har ændret loven på dette område, er det for at opnå en administrativ forenkling og dermed en besparelse for kommunerne. Ja, man kan nok skrive den slags ting på et tålmodigt stykke papir, men det har ikke noget som helst med virkeligheden at gøre. Resultatet vil blive en fuldstændig prisgivelse af samtlige logerende, og hvad det vil betyde i en by som København, vil tiden meget hurtigt vise.

Når byggeriet indskrænkes, således som det nu skal ske, vil det føre til et voldsomt pres på værelsemarkedet. Tænk på de enliges boligproblem, som der er talt så meget om. Tænk også på de store årgange — jeg nævnte det før — som snart vil holde deres indtog på boligmarkedet. Fra 1950 til 1955 er de 14—18-årige forøget med 25 000, men fra 1955 til 1960 vil denne gruppe nok stige med 80 000. De unge medborgere fra denne gruppe vil få efterspørgslen efter enkelte værelser til at stige på samme tidspunkt som opførelsen af boliger indskrænkes. Og så er enkelte værelser i dag endda ikke alene en udvej for enligt stillede, men også for familier, og hvordan skal det så gå om nogle år? Jeg spurgte ved anden behandling, om de lejeforhøjelser, som gennemføres nu, kunne væltes over på de logerende. Jeg fik ikke noget svar på det og må derfor gå ud fra, at det kan de.

Således som jeg her har skitseret det, er udsigterne for boligmarkedet for udlejning af værelser i de kommende år, og det er heroverfor, mit parti siger, at der intet som helst er, der taler for at lempe eller afskaffe kontrollen med udlejning af værelser, tværtimod. Derfor stiller jeg på mit partis vegne disse ændringsforslag om, at kontrollen med fremleje genoprettes i fuldt omfang.

Med hensyn til lejeloven vil jeg til slut også henvise til de bemærkninger, vi i dag har fået tilsendt fra De samvirkende Lejeforeninger, der gør opmærksom på en hel del ting, som man mener enten er fejl eller mangler, og som, hvis de ikke rettes, kan få alvorlige konsekvenser. Jeg finder det også af den grund rimeligt, at der bliver tid til at se nærmere på ændringsforslagene, og jeg foreslår derfor, at behandlingen af lejelovforslaget afbrydes, og at lovforslaget henvises til fornyet udvalgsbehandling.